

Kommunfullmäktige

Protokollsanteckningar till KF 2024-04-22 från Nackalistan

Ärendehandlingarna finns publicerade på:

<https://www.nacka.se/kommun--politik/politik-handlingar-och-protokoll/protokoll-och-beslutsunderlag/>

§06 Interpellation - Vad görs för att förbättra trafiksituationen i Boo? (NL)

Protokollsanteckning:

Det behövs satsningar för att förbättra trafiksituationen i Boo. Nackalistan anser att det är viktigt att fortsätta arbeta mot avgifterna på Skurubron. Effekten av avgifterna har blivit att trafik som egentligen kan ta sig över via motorvägsbron nu styrs in på att ta den gamla bron och då köra genom Björknäs med alla bieffekter som det medför.

Genom att skapa fler och enklare påfarter på Värmdöleden från Boo vid till exempel Dalkarlsområdet och vid Ormingeleden skulle trafiken till Björknäs minska. Rondeller vid korsningen vid Sonjas kiosk samt vid Mensättravägen/Värmdövägen skulle förbättra flytet i trafiken och borde utredas. Genom att bredda vägarna och skapa omkörningsytor där många bilister svänger vänster för att komma in vid skolorna på morgnar och eftermiddagar skulle proppar i trafiken kunna undvikas. Vi vill se att detta utreds vidare.

Vi tycker också att det är viktigt att kommunen har en aktiv dialog kring Orminge centrum så att säkerheten för gående förbättras liksom möjligheterna att ta sig fram under ombyggnationen. Överlag är det viktigt att vid alla stadsbyggnadsprojekt ta stor hänsyn till trafiksituationen. När det gäller kollektivtrafik vore det bra att utreda möjligheterna att göra kollektivkörfält på utvalda delar av Värmdövägen för att öka framkomligheten. Det är även önskvärt med signalreglerade övergångsställen i Björknäs och Centralplan för de gåendes säkerhet.

Mikael Carlsson

§07 Interpellation - Boo-bussar till Slussenterminalen

Protokollsanteckning:

I interpellationssvaret skriver Mats Gerdau: "Den bussterminal som byggs i Katarinaberget vid Slussen nu har större kapacitet än dagens tillfälliga bussterminal på Stadsgården. Det leder mig till att det inte bör vara någon kapacitetsbrist vid Slussen och att vissa bussar från Nacka och Boo bör kunna gå dit även framöver."

Här missar kommunstyrelsens ordförande helt det faktum att bussterminalen i Katarinaberget kommer att ha *mindre* kapacitet än den gamla bussterminalen i Slussen som revs – och som den nya bussterminalen i Katarinaberget ersätter.

Nacka kommun har avtalat med regionen att i första hand bussar från Värmdö ska få köra in till Slussen. Övrig busstrafik ska släppas av vid de nya tunnelbanestationerna i Nacka från och med 2030 när det är planerat att tunnelbanan ska invigas.

Detta lär särskilt drabba bussresenärer i Boo som får stiga om till tunnelbana vid Nacka Forum fr o m 2030. Kommunen har avtalat att bygga och finansiera en ny bussterminal intill tunnelbanestation Nacka vid Nacka Forum inom ramen för ett miljardprojekt kallat

”Mötesplats Nacka”. Först skulle denna bussterminal byggas till 2025, sedan till 2030, och nu planeras den till 2035.

Enligt interpellationssvaret är det Region Stockholm som ansvarar för kollektivtrafiken och inte kommunen. Men det stämmer inte helt, då kommunen har tagit på sig ansvaret för bussterminalen/Mötesplats Nacka.

Nackalistan har i KF oktober 2023 samt april 2024 ställt frågor om hur kommunen tänker klara busstrafiken från Boo mellan 2030 och 2035.

När bussterminalen vid Katarinaberget enligt planerna är invigd, men Boo-bussarna inte får gå dit: var ska omstigningen mellan Boo-bussarna och tunnelbanan ske?

Kommunstyrelsen ordförande är fortfarande svaret skyldig om hur han tänkt sig att Booborna ska kunna ta sig till centrala Stockholm om fem år.

Det är för inte bara boende i Boo som vill veta hur busstrafiken från Nacka till Slussen kommer att se ut när tunnelbanan till Nacka invigs. På västra Sicklaön (Kvarnholmen, Finnboda, Finnberget, Henriksdalsberget och Saltsjöqvarn) kommer år 2040 befolkningen att ha ökat från dagens ca 10 000 invånare till ca 19 000. Region Stockholm drar nu ner på linjerna 53, 55 och 402 och vi vet inte om tidigare turtäthet kommer att återställas i framtiden. Nacka-bussarna till Slussen kommer alltså att vara ett helt avgörande alternativ för Nackaborna på västra Sicklaön.

Lina Olsson och Konstantinos Irina

§08 Interpellation - Skolbibliotek (NL)

Protokollsanteckning:

Det är fantastiskt att regeringen äntligen har lagstiftat om att det ska finnas skolbibliotek och skolbibliotekarier samt ett bokbestånd och media som är relevant och uppdaterat på alla skolor från och med 2025. Det ska finnas en bibliotekarie per 200 elever i de yngre årskurserna och en bibliotekarie per 400 elever i de äldre, enligt Skolverkets rekommendation.

Nackalistan vill att kommunen tar sitt ansvar som huvudman för de kommunala skolorna och för de fristående skolorna som verkar i kommunen.

Kommunen har redan fått pengar för inköp av böcker och utbildning av personal. Nu har man haft tre år på sig för att förbereda inför detta som börjar gälla år 2025, men det har inte hänt så värst mycket. Nackalistan har besökt flera skolor som bara pliktskyldigast ställt fram några böcker på hyllor men saknar en fungerande biblioteksverksamhet.

Ett lysande undantag är dock Nacka gymnasium, som lever upp till kraven på ett välfungerande skolbibliotek. Där har man flera biblioteksanställda som samarbetar aktivt med lärarna och eleverna kring deras studier. De har en verksamhet med gott om böcker: både skönlitteratur och faktaböcker inklusive kurslitteratur för gymnasiets samtliga kurser. De har även en tyst läsesal, en sal för gemensamt arbete där man får samtala, läsinbjudande fåtöljer och en bokklubb.

I dessa tider med larm om bristande läs- och skrivförmåga hos eleverna är det fel att inte fler skolor satsar på att skapa en läsandekultur genom att tillhandahålla skolbibliotek med bemannad och kunnig bibliotekarie. Nackalistan undrar om skolorna får det ekonomiska stödet och den uppmuntran som krävs?

Till syvende och sist är läsningen en fråga om demokrati. Barn som har fått böcker höglästa för sig när de börjar förskolan har redan fått ett stort ordförråd vilket gynnar dem i skolarbetet. De

barn som kommer från hem där man inte har böcker eller högläser för sina barn, har sämre förutsättningar att klara av läs- och skrivinläringen.

Skolbibliotek och skolbibliotekarier är viktiga för att skolan ska uppfylla sin kompensatoriska uppgift. Biblioteket kan tjäna som skolans hjärta och lugna oas, ett ställe där elever kan få stöd utanför den ordinarie undervisningen, på sina egna villkor och utan att bli betygsatt.

I den senaste Pisa-undersökningen hade svenska 15-åringars läsförståelse rasat och likvärdigheten minskat i svenska skolor. Det blir på sikt ett demokratiskt problem, om allt fler i Sverige inte kan ta till sig information genom att läsa. Då förlorar människor förutsättningarna för att kunna göra informerade val i vardagen - och också på själva valdagen.
Päivi Dahlin och YuSie Rundkvist Chou

§14 Nacka kommun årsredovisning 2023

Protokollsanteckning:

Nackalistan tycker att det starka resultatet för 2023 är positivt, med tanke på att många kommuner runt om i landet har det tufft. Men vi ser också att Nacka står inför stora utmaningar framöver, då projektet "Nacka bygger stad" kostar enorma summor, samtidigt som färre invånare flyttar in än bostäder som färdigställs. Befolkningstillväxten har halverats jämfört med 2010-talet.

Vi i Nackalistan noterar också att en viktig finansiell resultatindikator fortfarande inte uppnås: målet att stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod. Prognosen visar en stadsutvecklingsekonomi i obalans för perioden 2016–2030, och om Nacka lyckas uppnå en ekonomi i balans för hela perioden 2014–2040 återstår att se. Vi ser ändå positivt på att man nu arbetar fram en ny befolkningsprognos som har bättre precision.

I takt med den pågående stadsutvecklingen i Nacka och att tunnelbanan byggs ut väntas efterfrågan och marknadsförutsättningarna att stärkas. Men även om bostadsmarknaden stabiliseras från nuvarande lågkonjunktur kommer det att bli svårt att uppnå kommunens bostadsåtagande kopplat till Stockholmsförhandlingen och utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka. Nackalistan oroas över att styret fokuserar helt på att uppnå antalet bostäder i stället för att skapa en levande och långsiktigt hållbar stad. Vi tycker att det vore bra om Nacka redan nu tydligt uttalar att vi inte längre strävar efter att uppfylla tunnelbaneavtalets bostadsmål – vilket vi troligen ändå inte kommer att kunna uppnå – och istället prioriterar målet att skapa bra miljöer att leva och bo i. Risken är annars stor att vi tvingas rea ut Nackabornas mark och stressar fram bostäder. Det skulle samtidigt innebära att vi skulle kunna bygga Nacka varsamt, att vi kan spara grönområden och skapa fler platser för idrott och kultur, vilket Nackaborna efterfrågar.

De långa hyreskontrakten för de skolor och andra välfärdsfastigheter som Nacka hyr tillbaka från externa aktörer i så kallade "sale and lease back"-avtal är i själva verket en skuld, eftersom Nacka inte kan komma ur avtalen i förtid om vi skulle vilja. De behöver förstås bokföras på rätt sätt, enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation, dvs som en skuld och som en tillgång i balansräkningen. Detta har Nackalistan påpekat upprepade gånger, och det har tidigare utlovats en översyn av kommunens hyresavtal, som skulle vara klar under 2023. Nu har detta skjutits fram till 2024. Vi ställer oss frågande till varför översynen är försenad. Hur hyreskontrakten redovisas påverkar hur stora skulder kommunen har och därmed

nyckeltal som soliditet. Det är viktigt att nyckeltalen ger en rättvisande bild av kommunens ekonomi, både för oss politiker och för Nackas medborgare och andra intressenter.

Nackalistan anser också att det är viktigt att vi gör en översyn av de poster som hamnar under jämförelsestörande poster. Dessa har ökat kraftigt 2023; det bör till exempel analyseras om arbetet med detaljplaner verkligen ska ligga här.

Kristina Granlund och Mikael Carlsson

§17 Genomförandebeslut för stadsbyggnadsprojekt Saltsjöbanans upphöjning

Nackalistan instämmer i kommunstyrelsen förslag till beslut att avbryta projektet.

Protokollsanteckning:

Nackalistan tycker att det är bra att en majoritet av partierna i kommunstyrelsen nu kommit fram till samma slutsats som vi gjorde redan i juni 2023, när beslut togs om tecknande av genomförandeaftalet med Region Stockholm. Nackalistan yrkade då i första hand återremiss på grund av bristfälliga beslutsunderlag och i andra hand på avslag, först i kommunstyrelsen och sedan i kommunfullmäktige juni 2023. Trots att kommunstyrelsen ansvarar för att ärenden bereds inför beslut avslogs vårt yrkande som innehöll detaljerade synpunkter på det undermåliga beslutsunderlaget. Vi reserverade oss mot beslutet på samma fullmäktigemöte.

Redan då var den uppskattade kostnaden för järnvägsbron mer än en miljard av Nackas skattebetalares pengar, utöver de 176 miljoner som Region Stockholm skulle finansiera. Varken driftskostnader, noll-alternativ, risker eller ens nyttor med projektet var redovisade. Till exempel ingick inte Kyrkviksparken i projektet, varken då eller nu. Vi påtalade redan då de nu erkända riskerna med buller.

Nackalistan anser även att det borde ha funnits en klausul i det tecknade genomförandeaftalet som reglerar vad som gäller om en part vill bryta avtalet och inte genomföra projektet. Det är i nuläget oklart hur stora kostnader kommunen kommer få för detta projekt i förgäveskostnader, utöver de 57 miljoner som redan spenderats på projektet.

När Nackalistan tog ställning mot Upphöjd Saltsjöbana blev vi påhoppade från flera partier. Gång på gång hävdade företrädare för såväl styre som opposition att vi inte visste vad vi talade om och att ”man måste våga satsa”. Nu, närapå ett år senare, när andra partier kommit fram till samma ställningstagande som vi – bör man hålla i minnet att pengarullningen hade kunnat stoppas redan i juni 2023 om styret hade lyssnat och tagit till sig av Nackalistas kritik. Även kommunrevisionen har med hjälp av det externa revisionsbolaget Ernest & Young, granskat om beredningen av ärendet inför beslut om genomförandeaftal gett ett allsidigt belyst underlag. Revisionsrapporten konstaterar stora brister i förfarandet. De skriver bland annat att ”de ekonomiska konsekvensbeskrivningar som ingått i tjänsteskrivelserna som vi tagit del, har varit osäkra och i viss mån otydliga.”

Revisionsrapporten lämnades in till kommunstyrelsen i februari 2024. Kommunstyrelsen valde dock att inte ens kommenterera den, vilket i praktiken innebär ett tyst erkännande av revisionens slutsatser som överensstämde med Nackalistas kritik från juni 2023. I stället väljer M, KD och C nu att ansluta sig till Nackalistas linje och avsluta miljardprojektet med omedelbar verkan. Nackalistan kommer att fortsätta att värna om skattebetalarnas pengar och inte teckna avtal för miljardprojekt med oklar nytta eller med bristfälliga beslutsunderlag.

Nackalistan är positiv till att kommunstyrelsen beslutat att bifalla Nacklistans yrkande att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utreda möjligheterna att behålla Nacka stationshus på dess nuvarande plats. Saltsjöbanans stationshus är en del av Nackas kulturarv. Vi har därför även lämnat in en motion om att kulturskydda Saltsjöbanans historiska stationshus och bangårdar.

Lina Olsson, Mikael Carlsson och Konstantinos Irina

§19 Motion - Fler mellanboenden för seniorer behövs i Nacka (-)

Nackalistan yrkar bifall till tjänsteskrivelsen.

Protokollsanteckning:

Motionen är inte helt möjlig att tillgodose i stadsbyggnadsprocessen då det inte finns någon planbestämmelse för "mellanboenden", vilket motionären föreslår i den skriftliga motionen. Vi förstår dock att det kan finnas ett behov för boenden av denna typ, men som motionen är skriven är det inte möjligt att bifalla den.

Kristina Granlund och Lina Olsson

Mikael Carlsson, Lina Olsson, YuSie Rundkvist Chou, Päivi Dahlin, Konstantinos Irina, Kristina Granlund, Nackalistan 2024-04-28